

Vlaams
Parlement

ingediend op **603** (2015-2016) – Nr. 1
17 december 2015 (2015-2016)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Jan Hofkens en Yasmine Kherbache

over de stand van zaken
van het Vlaams Banenpact

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid:

Voorzitter: Axel Ronse.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, Grete Remen, Axel Ronse, Sabine Vermeulen;

Robrecht Bothuyne, Sonja Claes, Martine Fournier, Peter Van Rompuy;

Willem-Frederik Schiltz, Emmily Talpe;

Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen;

Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

Jan Hofkens, Lieve Maes, Lorin Parys, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Wouters;

An Christiaens, Jenne De Potter, Kathleen Helsen, Koen Van den Heuvel;

Lionel Bajart, Martine Taelman;

Rob Beenders, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting.....	4
2. Vragen en opmerkingen van de leden	5
3. Antwoorden.....	15
4. Replieken.....	18
Gebruikte afkortingen.....	20
Bijlage: Banenpact – Akkoord van de Vlaamse sociale partners van 21 oktober 2015, zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be .	

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid hield op 12 november 2015 een gedachtewisseling met Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stand van zaken van het Vlaams Banenpact.

De tekst van het akkoord van de Vlaamse sociale partners van 21 oktober 2015 is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Inleidende uiteenzetting

Algemeen

Minister *Philippe Muyters* schetst de stand van zaken van het Vlaams Banenpact. Op 21 oktober 2015 bereikten de Vlaamse sociale partners een akkoord over een deel van het Banenpact. Op 23 oktober 2015 ging een informele VESOC-vergadering door, met het dagelijks bestuur van de SERV en de betrokken ministers van de Vlaamse Regering: minister-president Geert Bourgeois, minister van Financiën en Begroting Annemie Turtelboom, minister van Onderwijs Hilde Crevits en minister Muyters. De Vlaamse Regering verklaarde zich tevreden over het feit dat de sociale partners een akkoord hadden bereikt en luisterde naar de toelichting van dat akkoord. Vervolgens gaf minister Muyters een reactie namens de Vlaamse Regering.

De minister merkt op dat in het VESOC nooit budgettaire beslissingen worden genomen, zo wil de traditie. De sociale partners hebben vaak de neiging een extra inspanning te vragen, maar dat moet in een groter budgettair geheel worden afgewogen. Zo vragen ze om vanaf de begrotingsopmaak 2017 de middelen voor het Competentiepact aan specifieke aspecten te besteden. Dit moet evenwel worden bekeken door de Vlaamse Regering bij opmaak van de begroting 2017. Er is meegedeeld dat de Vlaamse Regering de budgettaire contraintes later zou bepalen, overeenkomstig de budgettaire mogelijkheden.

Het akkoord van de sociale partners omvat niet alles wat er uiteindelijk in het Banenpact zal zitten. De regering ziet een banenpact met drie hoofdstukken. Ten eerste is er de doelgroepenkorting; ten tweede is er het kwalitatieve luik met twee onderdelen, met name de tijdelijke werkervaring en de opleidingsincentives; ten derde is er het duaal leren en werken. De sociale partners gaven een insteek over de doelgroepenkorting en de tijdelijke werkervaring en deden een aankondiging over opleiding en vorming.

Akkoord van de sociale partners

Wat is de inhoud van het akkoord van de sociale partners? De sociale partners bevestigen het vorige akkoord over de doelgroepenkorting en dus het onderscheiden van drie groepen van RSZ-kortingen, mits verdere uitwerking van bepaalde elementen. De loongrens moet volgens hen voldoende hoog zijn om in alle sectoren RSZ-kortingen te hebben voor jongeren. Voorts vragen ze een hogere korting voor laaggeschoolden en tot slot vragen ze dat wie bij aanvang voldoet aan de instapvoorwaarden voor de korting, daarna in aanmerking zou blijven komen. De sociale partners willen bijvoorbeeld dat iemand die onder de leeftijdsgrens wordt aangeworven, maar die na twee jaar overschrijdt, de RSZ-korting kan behouden. Dit vragen ze ook voor de loongrens. Iemand die de loongrens na een aantal jaren overschrijdt, zou de korting moeten kunnen behouden.

Wat betreft de tijdelijke werkervaring onderschrijven de sociale partners dat werkervaring als activeringstraject voor langdurig werklozen fundamenteel en

belangrijk is. Ze vragen de bevestiging van de centrale rol van de VDAB, zonder uit te sluiten dat er ook een belangrijke rol kan zijn voor de steden en gemeenten en OCMW's. Bovendien vragen ze een aanwervingsstimulans voor langdurig werkzoekenden.

Inzake opleiding en vorming vragen de sociale partners de tijd – tot het voorjaar van 2016 – om een voorstel uit te werken.

Reactie van de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering reageerde tevreden op de herbevestiging van het doelgroepenakkoord, aangezien dat betekent dat het voorontwerp van decreet over het Vlaamse doelgroepenbeleid wellicht geen aanpassing behoeft. De voorstellen van de sociale partners over de voldoende hoge loongrens, de bijkomende RSZ-korting voor laaggeschoolden en de filosofie van de instapwaarden zal de regering meenemen in de uitvoeringsbesluiten, zo heeft de minister aangekondigd. Daarbij werd er de sociale partners wel op gewezen dat er gewerkt wordt met een gesloten budgettaire enveloppe: er worden geen extra middelen vooropgesteld. Een meeruitgave voor een bepaalde maatregel moet dus elders worden gecompenseerd. Voor de totaliteit van het Banenpact worden dezelfde middelen als voorheen uitgetrokken. De sociale partners kunnen daarvoor begrip opbrengen.

De voorstellen van de sociale partners inzake tijdelijke werkervaring neemt de Vlaamse Regering mee bij de verdere uitwerking van de conceptnota over het nieuwe stelsel van tijdelijke werkervaring. Die is op 30 oktober 2015 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De nota zal aan de sociale partners worden toegelicht, waarna hun advies wordt gevraagd. Het belang van competenties en werkervaring, opgebouwd vanuit een reële arbeidsmarktomgeving, wordt in de nota al benadrukt. Ook de maximale doorstroming naar het normale economische circuit wordt meegenomen als doelstelling. De inhoud en duur kunnen afgestemd worden op de noden van het individu. Voor het werkervaringstraject stelt de Vlaamse Regering een duurtijd voor van een tot twee jaar. Waar mogelijk is versnelde doorstroming natuurlijk niet uitgesloten. Diverse instrumenten kunnen in het werkervaringstraject ingepast worden: stages, IBO, artikel 60 van de OCMW-wet, de opvolger van het PWA-stelsel en dergelijke.

Wat betreft de aanwervingsstimulans gaat de regering, zoals de sociale partners, ervan uit dat de werkervaring in eerste instantie essentieel is. De regering is bereid binnen het arsenaal van de activeringsinstrumenten na te gaan hoe er een bijkomende stimulans kan worden ingebouwd, zoals de sociale partners vragen. De regering is dus bereid in een aanwervingsstimulans te voorzien, volgend op een werkervaringstraject.

Ook opleiding en vorming, als onderdeel van het tweede luik van het Banenpact, is voor de Vlaamse Regering een sleutelement. Ze heeft genuanceerd gereageerd op het aanbod van de sociale partners om in het voorjaar van 2016 met een voorstel te komen. De regering wil al in het najaar van 2015 een startvergadering houden om samen met de sociale partners de knelpunten en problemen te inventariseren. Daarna kunnen concrete afspraken over timing en verdere aanpak worden gemaakt. De sociale partners konden daarmee instemmen.

2. Vragen en opmerkingen van de leden

Yasmine Kherbache stelt dat de sp.a-fractie het positief vindt dat de sociale partners een akkoord hebben bereikt. Het lid is vooral geïnteresseerd in de concrete inbedding daarvan in het beleid, vooral wat betreft de twee corrigerende

aandachtspunten die de sociale partners in aanvulling op de conceptnota en het voorontwerp van decreet aanhalen. Het gaat dan in eerste instantie over de aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden tussen 25 en 55 jaar, waarmee de sociale partners aangeven dat het voor die groep niet volstaat om enkel werkervaring als activeringsinstrument aan te bieden. Tweede punt dat ze aanhalen, is het probleem van de laaggeschoolde jongeren, voor wie ze een extra korting vragen. Daarmee stippen de sociale partners volgens het lid aan dat het toepassen van de doelgroepmaatregel voor zowel laaggeschoolde als middengeschoolde jongeren, het risico inhoudt dat de eerste groep wordt verdrongen.

Mevrouw Kherbache vindt de opmerkingen van de sociale partners terecht, omdat de langdurig werklozen en laaggeschoolde jongeren geen voordeel halen uit de lichte heropleving van de arbeidsmarkt. Het lid acht het belangrijk dat het arbeidsmarktbeleid die groepen extra aandacht geeft. De sociale partners benadrukken het belang van vereenvoudiging en doelmatigheid. Dit houdt in dat het doelgroepenbeleid zich richt tot wie het op de arbeidsmarkt het moeilijkst heeft en bij de twee vermelde groepen neemt de werkloosheid nog toe, ondanks de globale daling.

De sociale partners vragen om een voldoende hoge loongrens voor de doelgroep van de jongeren. Er wordt in het voorstel van de minister uitgegaan van 2300 euro. Is de minister van plan die grens nog op te trekken? Met dat bedrag bereikt men ook al 80 percent van de middengeschoolden. De grens nog hoger leggen, breidt die groep nog uit. Hoe past dat bovendien in het budgettaire kader?

Inzake de gevraagde differentiatie en de extra inspanning voor de laaggeschoolden heeft het lid een vraag over de techniek. Met de federale taxshift en de Vlaamse doelgroepenmaatregel valt de patronale bijdrage eigenlijk al volledig weg, zowel voor laaggeschoolden als voor middengeschoolden. Is men voor de laaggeschoolden dan van plan met een premie te werken? Of wil de minister de duur verlengen, terwijl hij weet dat een incentive bij aanwerving meer effect heeft bij laaggeschoolde jongeren dan de korting langer toekennen? Een negatieve bijdrage is niet in de wet voorzien.

Wat de kwalitatieve maatregelen betreft, vragen de sociale partners volgens mevrouw Kherbache terecht om duidelijkheid over finaliteit en doelgroep van het nieuwe tijdelijke werkervaringstraject. Er zijn al diverse maatregelen. Hoe verhouden die zich tot elkaar?

De tijdelijke werkervaring is vooralsnog altijd aangevoerd als de oplossing voor de langdurig werkzoekenden. De doelgroep die uit het doelgroepenbeleid is weggevallen, met name de groep van 25 tot 55-jarigen, zou volgens de minister opgevangen worden door de tijdelijke werkervaring. De conceptnota stipuleert dat het tijdelijke werkervaringstraject gericht is op wie minder generieke competenties heeft, maar voldoende leervermogen. Dat is dus het profiel dat de minister voor ogen heeft. Maar niet alle langdurig werkzoekenden zijn mensen zonder generieke competenties of werkervaring. Mevrouw Kherbache geeft twee voorbeelden.

Het lid wil weten wat een groep zoals bijvoorbeeld de ex-Fordwerknemers, met voldoende generieke competenties en met werkervaring, aangeboden krijgt na een jaar werkloosheid. De afschaffing van de doelgroepmaatregel voor die groep maakt dat die bij aanwerving tot 60 percent duurder kan worden. Een ander voorbeeld is een persoon van 45 jaar die verplicht in outplacement gaat. Na een jaar in outplacement is er in principe al gewerkt aan zijn of haar competenties. Ook die persoon heeft dus generieke competenties en werkervaring en behoort derhalve niet tot de scope van de doelgroepmaatregel. Het lid neemt aan dat een ex-werknemer van Ford eventueel in een IBO kan instappen, omdat hij alleen

nog specifieke competenties mist voor een bepaalde werkvloer. Doordat die werknemer fors duurder wordt, zal dat IBO-traject niet meer aantrekkelijk zijn, vanwege de aanwervingsverplichting die eraan gekoppeld is. Werkervaringstrajecten zijn dan weer niet op maat van die werknemers. Wat gebeurt er voor hen?

Hoe wil de Vlaamse Regering omgaan met de vraag van de sociale partners om het werkervaringstraject te beperken tot een jaar en maximaal te laten verlengen tot achttien maanden?

Het is volgens de sociale partners ook nodig om voor wie in een werkervaringstraject stapt de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering op te schorten. Voor IBO's is dat al geregeld op het federale niveau. Wat is daarvan de stand van zaken?

De Vlaamse Regering zal bekijken hoe ze een aanwervingsincentive kan uitwerken als sluitstuk van een werkervaringstraject. De sociale partners geven volgens mevrouw Kherbache aan dat voor de langdurig werkzoekenden die aanwervingsstimulans echt belangrijk is. Maar niet alle langdurig werklozen stappen in een werkervaringstraject. Het lijkt het lid aangewezen om ook in andere gevallen een aanwervingsstimulans te overwegen, bijvoorbeeld na outplacement of in combinatie met een IBO. Een langdurig werkzoekende wordt immers fors duurder als de werkgever hem na een jaar individuele beroepsopleiding in de onderneming zou aanwerven.

Wil de Vlaamse Regering de overgehevelde Activa-middelen ook inzetten voor de langdurig werkzoekenden?

Verso, de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen, gaf een signaal en stelde dat zij benadeeld werden waar het de doelgroepmaatregel voor 55-plussers betreft. Heeft de Vlaamse Regering daarop geantwoord?

Rob Beenders is tevreden dat de sociale partners, net als de sp.a, uitgaan van het voortbestaan van de maatregelen op basis van de artikelen 60 en 61 van de OCMW-wet. De activering van leefloongerechtigden werkt en moet behouden blijven, vindt de sp.a. De sociale partners vragen om de tewerkstelling op basis van artikel 60 te versterken door de maatregel te optimaliseren. Ze onderschrijven terecht de aanbevelingen van de VVSG daarover. Wil de minister in overleg met de VVSG en de OCMW's dit instrument optimaliseren?

Is de minister van plan om de sterke partnerschappen van de OCMW's en de VDAB nog te versterken? Het lid stelt dat de VDAB niet alle expertise in huis kan hebben en de lokale verankering mist om de zeer moeilijk bereikbare werkzoekenden optimaal te kunnen begeleiden. Dit komt wellicht door de centralisatie van de VDAB-diensten in centrumsteden. Dat vergroot de afstand met de zwakste doelgroepen op de arbeidsmarkt. Er wordt al jaren gezegd dat er werk moet worden gemaakt van een versterking van de structurele partnerschappen. Het lid meent dat het Banenpact het juiste moment kan zijn om dat alsnog te realiseren. Zijn fractie stelt voor een concrete timing aan de VDAB op te leggen waarbinnen de partnerschappen moeten worden gerealiseerd. Dit kan een uitrol betekenen van een vernieuwend kader: tijdelijke werkervaring met een geoptimaliseerd instrument artikel 60.

De sociale partners vragen met betrekking tot artikel 60 ook om een afstemming van het Vlaamse W²-kader. In de conceptnota ontbreekt elke verwijzing daarnaar. Het lid vraagt uitdrukkelijk om daarvan werk te maken, aangezien de werk- en welzijnstrajecten een sluitstuk zijn van activering op de arbeidsmarkt. Naast de tijdelijke werkervaring in de sociale economie is het de laagste opstap

in het activeringstraject voor de werkzoekenden met de langste afstand tot de arbeidsmarkt.

Wat betreft de inkanteling van het PWA-stelsel is de fractie van de heer Beenders tevreden met het uitdoofscenario. Dit maakt dat de bestaande contracten en verbintenissen ongewijzigd blijven. De VIONA-studie heeft daar wellicht toe bijgedragen. De studie toont echter ook aan dat het profiel van de PWA-werknemers niet altijd geschikt is voor inschakeling in de tijdelijke werkervaring zoals de sociale partners die zien. De sp.a vraagt dat minister Muyters, in samenspraak met de minister van Sociale Economie, werk maakt van de inkanteling van het PWA-stelsel in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Het stelsel vertoont sterke gelijkenissen met dat van de lokale diensteneconomie. De doelstellingen zijn gelijklopend en de stelsels kunnen gemakkelijk in één nieuw stelsel worden geïntegreerd. Is de minister bereid dat met minister Liesbeth Homans te bespreken?

De sp.a vraagt ook om binnen Sociale Economie in voldoende middelen te voorzien om de opvang en begeleiding van de zwakste profielen in het PWA-stelsel aan te pakken zodra de instroom in PWA onmogelijk wordt. Zal de minister rekening houden met de aanbevelingen uit de VIONA-studie over de profielen van de gebruikers? Dat kan volgens het lid door een geleidelijke overgang naar het LDE-stelsel mogelijk te maken.

Duidelijkheid voor de huidige PWA-werknemers en gebruikers is essentieel voor het lid. De sociale partners opteren voor een uitdoofscenario dat ook in de conceptnota wordt vermeld. De fractie van de heer Beenders onderschrijft dit, maar wil toch vragen om enige realiteitszin aan de dag te leggen. Een systeem dat langzaam uitdooft en dat zonder nieuwe instroom, kan ook langzaam doodbloeden. De zittende werknemers en de aangeboden diensten voor een specifieke groep gebruikers moeten blijven worden ondersteund. Wie zal dat doen als de PWA-beambten in de VDAB-werking worden ingeschakeld? Ziet de minister hier een samenwerking met de OCMW's mogelijk?

Emmily Talpe heeft de indruk dat de sociale partners een constructieve houding aannemen. Ze willen een eenvoudig en transparant systeem en dat steunt Open Vld. De minister moet nog heel wat verder uitwerken, mede in overleg met die sociale partners, zoals de aanwervingstimulans voor de 25 tot 55-jarigen en de bijkomende korting voor laaggeschoolde jongeren. Dit moet binnen een beperkt budgettair kader worden uitgewerkt.

Mevrouw Talpe vraagt of de minister weet welke sectoren de voorgestelde doelgroepenkorting voor jongeren slechts beperkt zouden kunnen toepassen wegens de loongrens. Zijn dat sectoren waar zich veel tewerkstellingsmogelijkheden aandienen voor laag- en middengeschoolde jongeren?

Het lid heeft al eerder gepolst naar de impact van de hervormingen op de dienstencheque-ondernemingen en de maatregelen die de minister eventueel vooropstelt om de loonkost daarvan onder controle te houden.

De sociale partners zouden nog een aantal voorstellen formuleren, onder meer over de werkhervattingstoelage. Is daarvoor een tijds kader uitgezet of een overlegmoment vastgelegd?

De fractie van mevrouw Talpe begrijpt de vraag van de sociale partners om de maatregelen in artikel 60 en 61 van de OCMW-wet te behouden. Maar er rijzen vragen over de compatibiliteit daarvan met de bepalingen van het Vlaamse regeerakkoord. Ook de uitvoeringsmodaliteiten bij het uitdoven van de PWA doen

vragen rijzen inzake haalbaarheid en kostprijs. Moet de ondersteuning blijven tot de laatste PWA-werknemer is vertrokken?

De gemeenschapsdienst of het gemeenschapswerk zou de minister inpassen in het Vlaamse activeringsbeleid. De sociale partners gaan er niet op in. Kent de minister hun standpunt hierover?

Jan Hofkens en de N-VA-fractie zijn tevreden over het bereiken van een sociaal akkoord. De minister pleit voor een tripartite sociaal overleg en dat is terecht, want de regering is niet louter de notaris van de sociale partners. Er zijn heel wat nuttige aanzetten en wat kan worden verbeterd, mag ook worden verbeterd. Maar er is hoe dan ook nog heel wat werk en overleg nodig om de conceptnota en het Banenpact verder vorm te geven.

Inzake het doelgroepenbeleid benadrukken de sociale partners het belang van een eenvoudig en transparant systeem van doelgroepenkortingen. De heer Hofkens herinnert eraan dat men komt van een federaal landschap met tientallen overlappende doelgroepenkortingsystemen. Het Vlaamse regeerakkoord streeft naar vereenvoudiging en die komt er, met de steun van de sociale partners. Het lid hoopt dat de minister op die lijn verder kan gaan.

Wat betreft de tijdelijke werkervaring, in het kwalitatieve luik, is het voor de N-VA-fractie van belang dat de regering het pad van de gesubsidieerde tewerkstelling verlaat. Werkervaringen moeten vertrekken vanuit de situatie waarin werkzoekende uitkeringsgerechtigden zich bevinden. Doel is hen zo vlug mogelijk terug naar de arbeidsmarkt te leiden. De fractie van de heer Hofkens schaart zich achter de twee vermelde doelstellingen, met name de maximale doorstroming naar het normale economische circuit en het focussen op profielen met een grote, maar nog overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Het akkoord bevat de vraag om in een aanwervingsstimulans te voorzien in de context van de tijdelijke werkervaring. In hoeverre is het mogelijk dit op te nemen in de nog uit te werken instrumenten? De IBO's en C-IBO's blijken zeer succesvol. In een C-IBO kan men een werknemer de eerste zes maanden tewerkstellen zonder RSZ te betalen. Die maatregel werkt enorm stimulerend en biedt garanties. Een verdere verfijning van dergelijke maatregelen kan voor N-VA het antwoord bieden op de vraag naar een extra stimulans.

Laaggeschoolde jongeren zijn terecht een aandachtspunt. Het lid vraagt zich af of die groep in het kader van IBO en C-IBO voldoende aan bod komt. Kan eraan gedacht worden dit systeem voor hen aantrekkelijker te maken?

Inzake opleiding en vorming vragen de sociale partners de tijd om een voorstel uit te werken. De heer Hofkens wijst erop dat het budget voor opleiding en vorming op enkele schooljaren tijd met ongeveer 15 percent is toegenomen. Het lid juicht dit toe, maar toch vraagt hij de minister om er tijdens het vooropgestelde tripartite overleg op toe te zien dat het budget van meer dan 60 miljoen euro zo efficiënt mogelijk wordt ingezet, met name om zo veel mogelijk mensen aan het werk te krijgen. Die finaliteit vormt het fundament van het beleid en van het Banenpact.

Robrecht Bothuyne is verheugd dat de Vlaamse Regering de wijze accenten van het akkoord van de sociale partners meeneemt en zal proberen om te zetten in beleid. De aanzet van de sociale partners omvat belangrijke principes maar laat nog veel ruimte voor uitwerking. Die verdere invulling moet gebeuren in goed overleg. Het tripartite overleg beslaat dan ook best niet louter het luik opleiding en vorming, maar ook de uitvoering van de rest van het Banenpact.

Het lid wil weten welk effect de federale taxshift heeft op de Vlaamse loonlastenverlaging en de doelgroepmaatregelen. Hoe gaat de minister in het kader van zijn bevoegdheden om met de positieve budgettaire impact van de federale maatregelen?

De sociale partners leggen een aantal principes vast over doelgroepenkortingen, en vooral wat betreft jongeren zijn die vrij concreet. Ze veronderstellen een accentverschuiving met wat initieel was vooropgesteld. De minister lijkt die vraag te ondersteunen. Wanneer kunnen er concrete simulaties verwacht worden met betrekking tot onder meer de loongrens? Hoe zit het met de regelgevingsagenda? Er is een voorontwerp van decreet houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid dat volgens de minister niet zou moeten worden aangepast, maar er zijn nog wel uitvoeringsbesluiten nodig. Wanneer komen die eraan?

Wat betreft de aanwervingsstimulans voor langdurig werkzoekenden, laten de sociale partners verstaan dat die vrij stevig moet zijn. Het lijkt het lid niet aan te raden alleen maar wat promotie te voeren voor IBO en C-IBO. De inspanningen van onder meer de VDAB om trajecten op te zetten voor langdurig werkzoekenden moeten naar reële aanwerving en naar duurzame jobs leiden, en dat verdient een incentive. Het lid vindt het echter geen goed idee om bij aanwerving van langdurig werkzoekenden die geen dergelijk competentieversterkend traject volgden, de werkgever te sanctioneren door de bedoelde incentive niet te geven. Een minderheid van langdurig werklozen zal wellicht ook spontaan aan de slag kunnen. Wat is de mening van de minister hierover?

De vooropgestelde vereenvoudiging van het kluwen aan bestaande doelgroepmaatregelen is uiteraard positief. Voor de bedrijven die van de maatregelen gebruik maken, is het van belang te weten waarop ze nog recht hebben en hoelang nog. Hoever staat het met de overgangsmatregelen? Hoe zullen bedrijven hun loonkost verder onder controle kunnen houden wat betreft aanwervingen die in het verleden zijn gebeurd?

Een positief punt is de intensifiëring van de samenwerking tussen de OCMW's en de VDAB. De fractie van het lid heeft daar al vaker op aangedrongen.

Kan de minister een stand van zaken geven over het duaal leren? Dat element moet voor de Vlaamse Regering deel uitmaken van het Banenpact. Er zijn proefprojecten opgezet en er lopen gesprekken over het statuut. Tegelijk is er een dramatische daling te noteren in de leertijd, die de organiseerbaarheid daarvan in gevaar brengt voor het lopende en het volgende schooljaar. Kan voorzien worden in een overgangsmatregel ten aanzien van de organiserende SYNTRA-centra door de financiering te bevriezen, zodat ze effectief mee kunnen stappen in het systeem van het duaal leren en werken? De heer Bothuyne meent dat de daar opgebouwde kennis niet verloren mag gaan.

Het aangekondigde overleg krijgt de steun van het lid. Aan de agenda van het Banenpact wordt stapsgewijs gewerkt: er zijn conceptnota's en er is een insteek vanwege de sociale partners. Er komt een opleidings- en vormingspact in het voorjaar van 2016, aangestuurd vanuit het VESOC. Moet dat uiteindelijk resulteren in één groot Banenpact en tegen wanneer wil de minister dat afgerond zien? Of houdt de minister de trapsgewijze werkwijze aan?

Sonja Claes beperkt zich tot het recente akkoord over het Banenpact. In de kwalitatieve maatregelen zitten immers heel wat links naar conceptnota's en dergelijke die verdere uitwerking vragen. De sociale partners vragen bijzondere aandacht voor de allerzwaksten op de arbeidsmarkt. Hoe ziet de minister dit en hoe ziet hij de differentiatie die daardoor opnieuw in de verschillende doelgroepen word ingebracht?

Wat betreft werkervaring krijgt de VDAB een belangrijke opdracht. Er wordt verwezen naar een meer specifieke indicering van de doelgroep. De VDAB blijkt al heel veel moeite te hebben met de indicering in het kader van maatwerk en LDE, met name om het instrument onder controle te krijgen en de vacatures op te volgen. Hoe complex of eenvoudig wil de minister die kwalitatieve indicering maken? Worden daarbij de vrij eenvoudig te herkennen indicatoren gehanteerd zoals eerder – aantal jaren werkloosheid, scholingsgraad enzovoort – of wordt ervoor geopteerd om op maat van het individu te werken? Dat lijkt het lid een zeer intensieve opdracht. Er wordt verwezen naar een tendering. Vindt de minister dat de VDAB dat zelf moet doen of zal het via een tender verlopen?

De sociale partners verwijzen bij werkervaring naar één of meerdere werkplekken. Daarover maakt het lid zich zorgen. Voor de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt lijkt het overmatig switchen van werkplek niet bevorderlijk voor het aanleren van attitudes. Een verplichting ter zake vindt het lid dan ook gevaarlijk.

Over het statuut wordt in het akkoord vermeld dat het belangrijk is dat voor de deelnemers aan werkervaringstrajecten wordt voorzien in groeiende incentives naargelang de afstand tot de arbeidsmarkt kleiner wordt. Wie zal dit betalen en hoe ziet de minister dit? Het lijkt het lid een moeilijk concept, zeker gekoppeld aan meerdere trajecten.

Wat met de ondersteuning van de werkgever tijdens het traject? Wie neemt die taak op zich? De rol van de VDAB lijkt daarin belangrijk. Zal dat ook via een tender verlopen? Zullen diverse organisaties hierop kunnen inschrijven?

De aanwervingsstimulans komt er voor de sociale partners bij voorkeur in de vorm van een RSZ-korting of premie. Hoe ziet de minister dit?

Wat betreft de tewerkgestelden op basis van artikel 60 is het lid tevreden dat het werknemers blijven. Hiervoor wordt een uitzondering gemaakt op het statuut van de doelgroep. Dit is volgens mevrouw Claes een grote kans om de samenwerking tussen de VDAB en de OCMW's op punt te stellen.

Imade Annouri geeft in eerste instantie aan dat de Groenfractie tevreden vaststelt dat de sociale partners een akkoord hebben bereikt over het Banenpact. Dat een groot deel van wat de sociale partners voorstellen in de richting gaat van wat Groen al langer vraagt, stemt eveneens tot tevredenheid. Het gaat meer bepaald om de extra aandacht voor langdurig werklozen en laaggeschoolden.

De heer Annouri begint met algemene vragen om dan specifiek in te gaan op bepaalde aspecten. Zullen er effectief doelgroepenkortingen komen voor laaggeschoolde jongeren en langdurig werklozen tussen 25 en 55 jaar? Of is de minister van plan de voorstellen van de sociale partners nog bij te sturen en te verfijnen? Zo ja, op welke manier dan?

Wat zijn de volgende stappen in het doelgroepenbeleid? Hoe zal het verdere overleg met de sociale partners verlopen en wat is de timing hiervan?

De minister heeft in het parlement al verscheidene keren gezegd dat lastenverlagingen voor langdurig werklozen niet het gewenste effect hebben. Betekent het voorliggende akkoord dat de minister daarover niet op dezelfde lijn zit met de sociale partners?

Hoe kadert de minister het voorstel van de sociale partners binnen het regeerakkoord? Een RSZ-korting of premie voor langdurig werklozen betekent een stevige aanpassing van de richting die het huidige beleid uitgaat. Er is ook

altijd aangegeven dat een premie of RSZ-korting geen nut heeft voor langdurig werklozen. Wat verklaart dan deze grote bocht?

De heer Annouri heeft ook een aantal specifieke vragen over het voorstel van de sociale partners.

Een eerste vraag is waarom niet wordt overwogen om een bijkomende doelgroep te creëren voor de langdurig werklozen. Voor de groep van langdurig werklozen tussen de 25 en 55 jaar oud vragen de sociale partners, naast het kwalitatieve luik, ook een RSZ-korting of een premie. Wat is de reden dat de minister een premie wel overweegt, maar een RSZ-korting niet? Hoe moet die premie er dan concreet uitzien? Is het een eenmalige premie, wordt er een degressie ingebouwd, wat zijn de voorwaarden voor een dergelijke premie en hoe lang loopt ze?

Het lid heeft voorts vragen bij het pleidooi om voor de groep jongeren ook bij de hogere starterslonen een RSZ-premie te geven. Aan welke loongrenzen denkt men ter zake? Welke garanties zijn er dat die middelen ook effectief en efficiënt zijn om jongeren aan een job te helpen? Met andere woorden: zouden bedrijven die jongeren boven een bepaalde loongrens aanwerven, ze niet evengoed aannemen zonder RSZ-korting? Zijn er hierover cijfers voorhanden?

De sociale partners hebben overeenstemming bereikt over het feit dat laaggeschoolde jongeren een grotere RSZ-korting moeten krijgen dan middengeschoolde jongeren. Hoe denkt de minister hierover? De cijfers wijzen uit dat middengeschoolde jongeren meer dan een gemiddelde kans hebben om aan een job te geraken. Dat betekent dat ze in principe helemaal geen premie nodig hebben, ze zouden hoe dan ook worden aangeworven. Waarom niet alle middelen richten op de groepen die het op de arbeidsmarkt het moeilijkst hebben? Waarom de groep laag- en middengeschoolde jongeren niet uit elkaar trekken?

Wat betreft de tijdelijke werkervaring dreigt volgens het lid een situatie waarbij het kwalitatieve luik, meer bepaald de werkervaringstrajecten, een pervers effect geneert. Vreest de minister niet dat door de werkervaringstrajecten langdurig werklozen automatisch twee jaar extra in de werkloosheid zullen blijven? Welke werkgever zal nog een langdurig werkloze aanwerven zonder deze eerst een werkervaringstraject van twee jaar te laten doorlopen? Het risico bestaat volgens het lid dat men deze groep voor twee jaar lang parkeert in de werkloosheid en daarmee de factuur de facto doorstuurt naar het federale niveau van de werkloosheidsuitkering. Is het geen optie om van bij de start voor alle langdurig werklozen met een RSZ-korting te werken? De doelgroepenkortingen voor alle langdurig werklozen kan dan worden gecombineerd met werkervaring voor de groep die nog niet klaar is voor het normale economische circuit.

Groen kan zich vinden in het voorstel om voor de werkervaringstrajecten in drie stappen te werken: een voortraject, eventueel gecombineerd met een IBO, de werkervaringsmodule onder begeleiding van een werkervaringsbegeleider en een nazorgtraject. Dit lijkt de fractie een slimme manier van werken. Is de minister het hiermee eens? Hoe ziet de minister de exacte invulling van deze verschillende trajecten?

Groen stelt wel vragen bij de tendering van het luik werkervaring. De fractie vreest dat de zwakste profielen mogelijk onder druk komen te staan. Hoe zal de tendering exact verlopen en op welke manier zullen de externe partners voor hun opdracht worden vergoed? Wordt er gedacht aan een inspanningsverbintenis of een resultaatverbintenis? Op welke manier kunnen er garanties worden ingebouwd dat de begeleiding door de tenderpartners zich niet vooral op de

sterkere profielen richt, om op die manier een grotere kans op doorstroming richting het normale economische circuit te kunnen verzilveren?

De termijn van de werkervaringstrajecten wordt in het voorstel van de sociale partners beperkt tot maximum een jaar, met een mogelijke verlenging tot achttien maanden. Hiermee wordt een snelle doorstroming naar het normale economische circuit beoogd. Kan de minister de meest recente cijfers bezorgen van de doorstroming vanuit werkervaring naar de reguliere arbeidsmarkt? Gaat het dan ook om duurzame of vooral om tijdelijke tewerkstelling? Hoe ziet de minister die percentages evolueren en welke ambities koestert hij? Wat gebeurt er met de mensen die niet doorstromen naar het normale economische circuit?

Het sociaal akkoord spreekt van een jaarlijkse adequate monitoring en evaluatie van de werkervaringstrajecten en vermeldt ook specifiek het bereik van kansengroepen als aandachtspunt. Hoe wil de minister die monitoring vormgeven? Zijn er ter zake al meer details bekend?

De heer Annouri vraagt naar een duidelijke stand van zaken over de inkanteling van de PWA-maatregel, want hij hoort hierover verschillende geluiden. Kunnen de huidige PWA'ers in het stelsel blijven tot de pensionering of is het toch de bedoeling ze zoveel mogelijk te heroriënteren? Hoe zal de groep worden opgevangen en geïntegreerd in het nieuwe Vlaamse kader?

Voorts geeft de heer Annouri nog een persoonlijke bedenking mee in verband met het PWA-stelsel. Hij waarschuwt ervoor om het stelsel niet te laten evolueren naar een soort van gemeenschapsdienstsysteem. Het lid is steeds voorstander van positieve stimulering in plaats van negatieve verplichtingen. Het kan niet de bedoeling zijn vrijwilligerswerk te verbieden, terwijl men gemeenschapsdienst gaat verplichten. Wat is de mening van de minister hierover?

Wat de laag- en middengeschoolde jongeren aangaat, heeft Groen fundamentele bedenkingen bij het samennemen van deze groepen, ondanks de bijsturing die door de sociale partners wordt gevraagd. In de cijfers is een grote kloof te zien tussen enerzijds de groep laaggeschoolde jongeren en anderzijds de groep midden- en hooggeschoolde jongeren. Van de laaggeschoolden tussen 20 en 24 jaar heeft 32 percent een job, bij de middengeschoolden is dit 41 percent en bij de hooggeschoolden 44 percent. Tussen de midden- en hooggeschoolden zit dus weinig verschil. Het zijn vooral de laaggeschoolden die ver achterophinken en die kloof gaat eigenlijk de hele loopbaan mee. Cijfers van de afgelopen tien jaar wijzen uit dat van alle Vlaamse werkenden tussen 20 en 64 jaar, het cijfer van het aantal middengeschoolde mensen dat werkt, veel dichterbij het aandeel hooggeschoolden aanleunt, dan bij het aantal laaggeschoolden dat werkt. Concreet: acht op de tien hooggeschoolden werkt, zeven op de tien middengeschoolden en slechts vijf van de tien laaggeschoolden. Bovendien zijn de cijfers structureel, stelt het lid. Ze fluctueren nauwelijks of niet de afgelopen tien jaar.

Ook de uitstroom uit de werkloosheid geeft het signaal dat de laaggeschoolden het veel moeilijker hebben om uit de werkloosheid te geraken dan de midden- of hooggeschoolden. Per kwartaal slaagt slechts 6 percent van de laaggeschoolde werklozen erin een job te vinden. Bij middengeschoolden gaat het om iets meer dan 10 percent, bij hooggeschoolden 14 percent.

Uit alles blijkt volgens de heer Annouri dat het vooral de laaggeschoolde jongeren zijn die nood hebben aan ondersteuning. Hij is dan ook zeer benieuwd naar de beweegredenen om die twee groepen samen te gooien. Waarom wordt er geen onderscheid gemaakt? Vreest de minister niet dat door middengeschoolden mee in de doelgroep te betrekken er een groot risico op verdringing ontstaat? Zowel de middengeschoolden als laaggeschoolden eenzelfde RSZ-korting geven,

bestendigt de achterstelling van laaggeschoolden op middengeschoolden. De middengeschoolden zullen nog steeds gemakkelijker worden aangeworven.

Het lid benadrukt niet tegen ondersteuning van middengeschoolden gekant te zijn, maar hij ziet geen enkel argument om de twee groepen samen te nemen. Waarom denkt de minister niet na over graduele premies? Of verschillende premies, afgestemd op de doelgroep? De heer Annouri begrijpt de drang naar vereenvoudiging, en steunt die idee, maar het mag geen argument zijn om een inefficiënt beleid uit te rollen dat niet is afgestemd op de realiteit en de noden van de huidige arbeidsmarkt.

Groen blijft ten zeerste betreuren dat allochtonen/migranten niet weerhouden zijn als doelgroep binnen het doelgroepenbeleid. Dit druist in tegen alle cijfers. Mensen met een migratieachtergrond hebben geen premies nodig, op dat punt is de heer Annouri het met de minister eens. Premies zijn er om productiviteitsverlies te vergoeden en dit is bij hen niet het geval. Toch blijft er volgens het lid nood aan een duidelijk beleid ten aanzien van die doelgroep. Het gaat om groepen die op de arbeidsmarkt niet worden aangeworven, niet omdat ze minder productief zijn – en dus een compenserende premie nodig hebben – maar enkel en alleen op basis van de perceptie dat ze minder productief zouden zijn wegens hun afkomst.

Er moet volgens Groen geïnvesteerd worden in het corrigeren van die discriminerende praktijken en overtuigingen. Dit doet men niet met aanwervingspremies, maar door sensibilisering en zelfregulering, bijvoorbeeld door op sectorvlak streefcijfers af te spreken, en door sanctionering, dus het opsporen en bestraffen van discriminerende praktijken. Die bedenkingen blijft het lid graag herhalen.

Groen heeft – in de geest van een constructieve oppositie – een alternatief, doelgericht doelgroepenbeleid voorgesteld. De heer Annouri hoopt dat de minister, nu de sociale partners een voorstel ter tafel hebben gelegd, het voorstel van Groen wil bestuderen. Het ligt voor een deel in de lijn van de voorstellen van de sociale partners.

Het lid zet de filosofie uiteen van het alternatief doelgroepenbeleid van Groen, dat in een voorstel van resolutie is uitgeschreven (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 495/1). Uit een analyse van de studiedienst is gebleken dat bijna de helft van de middelen van het Vlaamse doelgroepenbeleid die gericht zijn op het aanwerven van werknemers, eigenlijk gaat naar wie geen ondersteuning nodig heeft. De zwakste groep werklozen blijft daardoor in de kou staan. Groen stelt daarom een alternatief doelgroepenbeleid voor dat voor 100 procent inzet op het aan de slag krijgen van de zwakste groepen op de arbeidsmarkt.

De gemiddelde kans voor een werkzoekende om in de volgende maand een job te vinden, ligt in Vlaanderen op 9,1 procent. Bij middengeschoolde jongeren die minder dan twee jaar werkloos zijn, bedraagt die kans 16,2 procent. Hun kans om snel werk te vinden, ligt dus een pak hoger dan het algemene gemiddelde. Toch wordt de aanwerving van alle middengeschoolde jongeren ondersteund met een doelgroepenkorting. Er zitten wel meer dergelijke hiaten in het lopende doelgroepenbeleid. Groen is dan ook tevreden met de vraag om bijsturing vanwege de sociale partners.

Groen pleit voor een alternatief doelgroepenbeleid gebaseerd op objectieve cijfers. Alle middelen zouden gaan naar werkzoekenden die minder dan die gemiddelde 9,1 procent kans hebben om snel een job te vinden. De fractie komt, na grondige overweging, uit bij drie nieuwe categorieën:

- alle laaggeschoolde werklozen;

- alle middengeschoolde werklozen ouder dan 55 jaar, middengeschoolde werklozen ouder dan 25 jaar die langer dan een jaar werkloos zijn, en jonge middengeschoolde werklozen die langer dan twee jaar werkloos zijn;
- alle hogeschoolde werklozen ouder dan 55 jaar, en hogeschoolde werklozen ouder dan 25 jaar die langer dan twee jaar werkloos zijn.

Het doelgroepenbudget zou volgens Groen dan integraal naar de zwakste groepen op de arbeidsmarkt gaan. Dit ontbreekt in het voorstel van de minister, terwijl ook de sociale partners er heel duidelijk extra aandacht voor vragen. Het lid citeert uit de overeenkomst van de sociale partners: "Bijzondere aandacht voor de allerzwaksten op de arbeidsmarkt is geboden."

3. Antwoorden

Minister *Philippe Muylers* stelt op een aantal vragen niet te zullen antwoorden. Er worden detailvragen gesteld over zaken die nog moeten worden uitgewerkt, bijvoorbeeld over de inhoud van de tender voor de begeleiding van het werkervaringstraject. Dit laatste moet door de VDAB worden uitgewerkt. Er worden ook vragen gesteld die in detail over een voorliggend voorontwerp van decreet lijken te gaan, terwijl het een gedachtewisseling over de stand van zaken van het Banenpact betreft. Heel opvallend vindt de minister dat sommige leden nog niet doorhebben wat sociaal overleg en een sociaal akkoord intrinsiek betekenen. Er wordt voorafgaand afgetast waar men samen kan uitkomen en dan wordt een voorstel geformuleerd. Wat dat ook inhoudt, men neemt dat voorstel in zijn geheel of niet. Het is wel in tripartite overleg gegroeid, beaamt de minister en dat is ook merkbaar aan het akkoord. Het is dus geen bilateraal akkoord dat de regering zonder meer moet slikken.

Zo steunen de sociale partners de drie RSZ-doelgroepenkortingen zoals de regering ze heeft voorgesteld in de eerdere conceptnota. Toch vragen sommige commissieleden nog om die doelgroepen te wijzigen of aan te vullen. De minister geeft aan dat hij niet integraal akkoord moet gaan met alles wat de sociale partners aanbrengen, maar dat hij wel belang hecht aan het sociaal overleg en het resultaat daarvan. Als hij enigszins kan, probeert de minister in de redenering van de sociale partners mee te gaan. Dat is de filosofie van de regering: maximaal honoreren, zodat er van een akkoord met de sociale partners sprake kan zijn. Op vragen die ertoe strekken om het akkoord nog te wijzigen en om dingen anders te doen dan wat met de sociale partners is overeengekomen, gaat de minister derhalve niet in. Werkgelegenheidsbeleid moet volgens de minister samen met de werkgevers en vakbonden worden gevoerd.

In het streven naar een algemeen banenpactakkoord wil de minister trapsgewijs verder werken met de sociale partners.

De minister heeft niettemin begrepen dat er een algemene tevredenheid is over het feit op zich dat de sociale partners een akkoord bereikten over een deel van het Banenpact. Er worden in het akkoord grote principes naar voren geschoven, verduidelijkingen geformuleerd en vragen gesteld. Er moet ook rekening worden gehouden met het budgettaire kader dat vastligt. Als men voor een bepaalde maatregel meer wil uitgeven, dan weet men ook dat er ergens anders iets moet worden ingeleverd. Bijvoorbeeld de loongrens van 2300 euro optrekken, een verzoek dat voornamelijk uit de sectoren bouw en chemie komt, moet op een andere manier worden gecompenseerd. Ook de aanwervingsstimulans vergt middelen die van ergens anders komen binnen hetzelfde budget.

Inzake de aanwervingsstimulans lijken sommigen het voor te stellen alsof dit nooit kon en nu plots met de sociale partners wel kan worden overwogen. De minister heeft eerder, nog voor het akkoord van de sociale partners werd

gesloten, al geantwoord dat een aanwervingsstimulans mogelijk was binnen het kwalitatieve luik, maar niet onder de RSZ-kortingen. Die laatste zijn in het regeerakkoord duidelijk omschreven en daar houdt de minister zich aan.

Met de stelling dat de langdurig werklozen zouden worden uitgesloten van het beleid, is de minister het absoluut niet eens. In het kwalitatieve luik krijgen de langdurig werklozen ruime aandacht, zoals eerder vooropgesteld, en dat op de juiste manier.

Wat betreft de loongrens voor de doelgroepenkorting en de vraag dat die voldoende hoog moet zijn, een vraag die vooral voor de bouw- en chemiesector wordt gesteld, herhaalt de minister dat het optrekken van de loongrens elders of met een beperking in tijd moet worden gecompenseerd. Het is moeilijk om enkel voor die sectoren de loongrens op te trekken. Er is niet meer geld, tenzij er via de RSZ nog iets fundamenteels wijzigt, maar daarop heeft de minister nog onvoldoende zicht. De aangekondigde federale maatregel ter zake is nog niet concreet uitgewerkt.

Voor de laaggeschoolden vragen de sociale partners – wat de RSZ-kortingen betreft – een extra inspanning. Ze vragen geen kleinere korting voor de middengeschoolden, maar iets extra voor de laaggeschoolden. Er wordt bekeken hoe aan die vraag tegemoet kan worden gekomen.

De uitvoeringsbesluiten inzake het doelgroepenbeleid worden voorgelegd voor advies aan de sociale partners, net als over de conceptnota over tijdelijke werkervaring advies is gevraagd. Dit is een typevoorbeeld van een tripartite-samenwerking. Er wordt in onderling overleg altijd naar een evenwicht gezocht. In de uitvoeringsbesluiten zullen de sociale partners bekijken of de uitwerking beantwoordt aan de algemene principes die ze voorop stelden. Heel wat van de huidige vragen zullen daarin worden beantwoord.

Ook voor opleiding en vorming is de minister van plan via het tripartite-overleg te werken. De opmerking over de efficiënte inzet van middelen neemt hij mee in die besprekingen. Er worden verdere afspraken gemaakt over de timing.

Het kwalitatieve luik richt zich vooral op wie zich nog op een relatief overbrugbare afstand van het normale arbeidscircuit bevindt. Er moet naar de werkzoekende worden gekeken. Er komt geen indicering in detail, maar er wordt wel vertrokken van de specifieke noden van het individu. Aan dat principe wil de minister absoluut vasthouden. Er zijn langdurig werklozen die ook na twee jaar nog niet in het normale economische circuit terechtkunnen. Van anderen verwacht men dat wel als ze een doelgericht traject kunnen volgen. De minister gaat ervan uit dat de expertise en ervaring van de VDAB en partners het mogelijk maken om in een maximumtraject van twee jaar te voorzien, waar de sociale partners het over maximaal achttien maanden hebben. De minister wil nog verder overleg plegen over de termijn van het traject. Misschien zien de sociale partners een IBO niet als de laatste stap van een traject naar werk.

Mevrouw Kherbache gaf twee concrete voorbeelden. Volgens de minister zal alles ervan afhangen hoever de individuele ex-Fordmedewerker in kwestie van de arbeidsmarkt staat. De ene zal sneller dan de andere de weg naar werk vinden, eventueel mits wat bijscholing, of met een verschuiving naar een andere sector, die dan een langer traject vergt.

De sociale partners vragen aandacht voor het probleem van de degressiviteit van de werkloosheidsvergoeding tijdens het werkervaringstraject. Dit is ook in de conceptnota opgenomen en de minister zal het met zijn federale collega's

bespreken. Voor wie in een traject naar werk zit, zou de degressiviteit dan eventueel kunnen worden opgeschort.

Over de langdurig werklozen die niet via een werkervaringstraject maar op een andere manier alsnog aan werk geraken, en het al dan niet toekennen van een aanwervingsstimulans aan hun werkgevers, kan de minister zich nog niet uitspreken. Zelf meent hij dat er slechts weinig langdurig werklozen zomaar worden aangeworven. Eventueel kan een aanwervingsstimulans na een korte IBO, van bijvoorbeeld een of twee maanden. Dit wordt nog bekeken. Een belangrijke contour is dat het budget ongewijzigd blijft, herhaalt de minister.

De minister is er geen voorstander van om voor de aanwervingsstimulans een totaal nieuw instrument te creëren. Er wordt transparantie gevraagd in het parlement en op het terrein en de minister wil die vraag graag honoreren.

Alle laaggeschoolden tussen 25 en 55 jaar meenemen, lijkt de minister weinig selectief. En dat was juist de bedoeling van de hervorming. De sociale partners sluiten zich ook bij die visie aan.

Wat betreft Verso zou, volgens de informatie die de minister kreeg tijdens het informele VESOC-overleg, de reactie vooral te maken hebben met enige frustratie omdat ze niet in het dagelijks bestuur van de SERV vertegenwoordigd zijn en derhalve minder betrokken waren. De plooiën zouden intussen zijn gladgestreken.

Wat betreft de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet, is voor de minister de tijdelijke werkervaring vooral een element van doorstroming naar het normale economische circuit. Voor de artikel 60'ers is de enige mogelijkheid om rechten op te bouwen via werk. Vereenvoudigen is soms moeilijker dan oorspronkelijk verwacht. De minister ziet het als één kader waarin verschillende elementen passen. Die filosofie wil hij volgen: alles moet transparanter dan vroeger maar zonder mensen te fnuiken in de wil om een stap verder te gaan.

Inzake de optimalisering van de samenwerking tussen de OCMW's en de VDAB verwijst de minister naar de nieuwsbrief van de VVSG. Dit verloopt op een zeer positieve manier, zo blijkt daaruit. Minister Muylers wil van de hervorming gebruikmaken om degene die de nodige bestuurskracht hebben ook een grotere autonomie toe te kennen, zij het binnen een afgebakend kader. Daarbij geldt vanzelfsprekend een onderscheid tussen grotere steden als Gent en Antwerpen en kleinere gemeenten. Minister Muylers veronderstelt dat het niet de bedoeling is dat de VDAB alles in handen neemt wat de OCMW's en gemeenten nu doen. De sociale partners zijn het daarmee eens. Zij willen de expertise van de lokale besturen in de toekomst nog meer kunnen inschakelen. De partnerschappen met grote autonomie zijn voor de minister de toekomst en hij hoopt hierin in 2016 grote stappen vooruit te kunnen zetten.

W² is niet opgenomen omdat het buiten het bestek van de werkervaring valt.

Wat de PWA-werknemers aangaat, staat bij de minister voorop dat het individu zijn rechten en plichten bewaart. Dit betekent niet dat men de omkadering niet kan inschakelen in een omgeving en filosofie van tijdelijke werkervaring en de maatregel op die manier laten uitdoven. Uitgangspunt is de filosofie van de tijdelijke werkervaring met doorstroming waar mogelijk. Het systeem van PWA kan opgenomen worden in een nieuw systeem zonder aan rechten en plichten van het individu te raken. Dit garandeert de minister. Het is een illustratie van de realiteitszin waarnaar de heer Beenders vroeg.

Met betrekking tot de dienstenchequebedrijven is het streven naar rendabiliteit van belang, bevestigt de minister. Zoals eerder in de commissie gemeld, wil hij bekijken hoe daaraan kan worden tegemoetkomen.

De elementen van tijdelijke werkervaring die zijn gelinkt aan de sociale economie worden samen met minister Homans besproken, verzekert de minister. Samen willen ze ervoor zorgen dat iedereen aan bod kan komen.

Gemeenschapswerk in een traject naar werk moet ook voor minister Muyters worden meegenomen in de filosofie van werkervaring. Dit staat ook in het regeerakkoord.

Het uitwerken van de tendering is een louter operationeel aspect en neemt de VDAB voor zijn rekening. De sociale partners zien zelf een rol voor tenderpartners en dat noemt de minister positief.

Ook de monitoring moet nog verder worden uitgewerkt, liefst samen met de sociale partners.

Mevrouw Claes toonde zich bezorgd over het switchen van de ene werkplek naar de andere. Dit moet op maat gebeuren, stelt de minister. Het ligt voor ieder individu anders: waar op één werkplek blijven voor de ene persoon perfect is, kan het voor een andere juist een enorme verrijking zijn om te switchen. De minister ziet ter zake geen problemen voor de groeiende incentive. De afstand tot de arbeidsmarkt kan bij de eerste werkgever veel groter zijn dan bij de tweede. Het lijkt op het principe van een IBO of C-IBO, waarbij de bijdrage van de werkgever groter wordt naargelang het rendement van de betrokkene op de werkvloer toeneemt. Zo denkt de minister de vraag naar een groeiende incentive te kunnen invullen.

Inzake de problematiek van allochtone werkzoekenden verwijst de minister naar de conceptnota over evenredige arbeidsdeelname en diversiteit. Een RSZ-doelgroepenkorting of maatregelen ten aanzien van alle werkzoekenden van allochtone origine gaan voor de minister te ver. Hij is voorstander van maatwerk. De perceptie waarnaar de heer Annouri verwijst, is een belangrijk element in de actie die in de EAD-conceptnota wordt voorgesteld.

4. Replieken

Yasmine Kherbache herhaalt dat de focus bij de sociale partners ligt op vereenvoudiging en doelmatigheid, in het kader van een doelgroepenbeleid dat gericht is op wie het echt nodig heeft. Daarbij vragen de sociale partners aandacht voor laaggeschoolde jongeren en langdurig werklozen. Voor de laaggeschoolde jongeren begrijpt het lid dat de minister de extra inspanning zal bekijken binnen de marges van de RSZ-doelgroepenkortingen. De mogelijkheden zijn daar volgens het lid kleiner en ze vreest dat het dan ten koste van de doelmatigheid zal gaan. Mevrouw Kherbache pleit ervoor de doelmatigheid steeds als een maatstaf voor ogen te houden en om voor de laaggeschoolde jongeren van meet af aan in een extra en sterkere aanwervingsstimulans te voorzien.

De middelen zijn beperkt, benadrukt de minister. Het gaat om een gesloten budgettaire enveloppe. De toepassing van de korting voor de middengeschoolden bereikt volgens het lid nu al 80 percent van die groep. Dit nog uitbreiden doet vragen rijzen bij de doelmatigheid. Als het dan over de langdurig werkzoekenden gaat, dan zegt de minister dat hij een aanwervingsstimulans nog wel wil overwegen, een loonkosttegemoetkoming, in het kader van een werkervaringstraject. Twee elementen worden daarbij niet meegenomen, meent het lid. Langdurig werkzoekenden die niet in een werkervaringstraject stappen, worden

fors duurder bij aanwerving. De minister heeft ook niet geantwoord op het voorbeeld van iemand die een outplacementbegeleiding heeft gevolgd en van wie de competenties al versterkt zijn. Moet die dan opnieuw in een werkervaringstraject stappen?

Minister *Philippe Muyters* herhaalt dat het voor hem niet kan dat iemand die als laaggeschoolde of langdurig werkzoekende toch zonder werkervaringstraject aan werk geraakt, geen stimulans meer meekrijgt. Hij wil bekijken hoe dat kan worden meegenomen.

Yasmine Kherbache herhaalt de vraag of de Activa-middelen dan worden ingezet.

Minister *Philippe Muyters* zegt hierop niet te hebben geantwoord omdat het deel uitmaakt van komende begrotingsbesprekingen.

Yasmine Kherbache stelt dat de minister herhaaldelijk verwijst naar de beperkte middelen, maar blijkbaar speelt dat argument meer als het over de langdurig werkzoekenden gaat. Nochtans vragen de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, de OESO en de sociale partners maatregelen voor de langdurig werklozen. Het lid blijft herhalen dat de minister de loonkost voor langdurig werkzoekenden door afschaffing van de Activa-maatregel tot 60 percent duurder maakt. Het aantrekkingseffect van de werkervaringsmaatregel vervalt daardoor. Ze refereert aan de analyse van de tewerkstellingsmaatregelen en stelt dat de Activa-maatregel er voor langdurig werkzoekenden bovenuit steekt. Mevrouw Kherbache is voor vereenvoudiging maar evenzeer voor doelmatigheid. Voor de langdurig werkzoekenden mag er geen onnodige verplichting gelden om te voldoen aan voorwaarden zoals een werkervaringstraject en dergelijke. Als ze kunnen worden aangeworven, moet de minister een forse loonkostverhoging vermijden.

Imade Annouri benadrukt dat de Groenfractie het belangrijk vond om haar opmerkingen aan de minister door te geven. Vragen die nog niet zijn beantwoord, zullen later opnieuw aan bod komen. Wat betreft de doelgroepenkorting begrijpt de fractie dat de minister een efficiëntieoefening wil maken. Het voorstel van de minister voldoet volgens het lid echter niet aan het criterium efficiëntie. De fractie zal daarom voorstellen blijven doen.

Axel RONSE,
voorzitter

Jan HOFKENS
Yasmine KHERBACHE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

C-IBO	curatieve individuele beroepsopleiding
EAD	evenredige arbeidsdeelname en diversiteit
IBO	individuele beroepsopleiding (in een onderneming)
LDE	lokale diensteneconomie
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Verso	Vereniging voor Social Profit Ondernemingen
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwork Arbeidsmarkttrapportering
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
W ²	Werk en Welzijn